

RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

ALMANNAVARNADEILD

FUNDUR VÍSINDAMANNARÁÐS ALMANNAVARNA

Dags: 21.09.2014

Kl.: 09:30

Staðsetning: Björgunarmiðstöðin Skógarhlíð

Fundarefni: Umbrotin í Bárðarbungu

Fundinn sátu: Vísindamenn frá Veðurstofu Íslands og Jarðvísindastofnun Háskólans, ásamt fulltrúum frá Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra og Umhverfisstofnun.

Meginefni fundar

- Eldgosið í Holuhrauni
- Loftgæði
- Sviðsmyndir

Fundargerð

- Eldgosið í Holuhrauni heldur áfram með sama hætti og síðustu daga. Engin merki sjást um að eldgosíð sé í rénun. Ekkert hefur dregið úr framleiðslu hrauns. Hraunrennslið er enn öflugt og breiðir nú úr sér um miðbik hraunsins. Hraunbreiðan er nú rúmum 37 ferkílómetrar.
- Samkvæmt mati vísindamanna á vettvangi virðist um 90% af gasinu koma upp úr eldgígnum sjálfum en aðeins 10% úr hraunbreiðunni. Vart hefur orðið við dauða fugla á gosstöðvunum.
- Sig öskju Bárðarbungu heldur áfram á svipuðum hraða.
- Áfram mælast stórir skjálftar við Bárðarbunguöskjuna, en þar hafa mælst 18 jarðskjálftar stærri en M3,0 frá hádegi í gær. Sá stærsti mældist M5,0 kl 17:11 í gær. Smærri skjálftar mælast enn við norðurhluta berggangsins og við gosstöðvarnar.
- Engar breytingar sjást á vatnamælum sem ekki er hægt að skýra með veðurfarsbreytingum.
- Loftgæði:
  - Töluvert hefur borið á brennisteinsmengun víða um land um helgina, enn hafa þó ekki verið skráð nein alvarleg tilfelli. Fólk er hvatt til þess að kynna sér vel leiðbeiningar Umhverfisstofnunar og Sóttvarnalæknis sem nánar má lesa um hér fyrir neðan.
  - Á síðastliðin þriðjudag lögði vind á landinu. Á miðvikudag og fimmtudag var hæg austlæg átt og á föstudag og laugardag fremur hæg vestlæg átt. Þessa daga dreifðist móða frá eldgosinu í Holuhrauni um mest allt land. Þegar þornaði í veðri og létti til á laugardaginn var móðan vel sýnileg í flestum landshlutum. Í dag (sunnudag) er útlit fyrir ákveðna sunnanátt og ætti að nást að skipta vel um loft yfir landinu. Þó má búast við því að það gas sem kemur upp í eldgosinu í dag, berist jafnharðan til norðurs, yfir svæði sem afmarkast af Bárðardal í vestri að Öxarfirði í austri. Ekki er hægt að útiloka mengun á stærra svæði, einkum framan af degi meðan vindur er að ná sér upp. Á morgun (mánudag) er útlit fyrir suðvestanátt og þá berst mengunin til norðausturs, frá Þistilfirði suður á Hérað. Spána má sjá á www.vedur.is/vedur/spar/textaspar/oskufok/
  - Veðurstofan hefur opnað nýtt vefsvæði á vefsíðu sinni þar sem almenningur getur skráð inn hvort vart hafi verið við brennisteinsmengun. Síðan heitir **Skrá mengun** og er á forsiðu vefs Veðurstofunnar.

RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

ALMANNAVARNADEILD

- Umhverfisstofnun hefur sett upp tvær nýjar SO₂ mælistöðvar á Leirubakka í Landssveit og á Vopnafirði. Gögn frá þeim má sjá á síðunni www.loftgaedi.is
- Almannavarnir og Umhverfisstofnun hafa keypt 40 nýja handmæla til að mæla SO₂ sem dreift verður víða um land með mestan þéttleika á Austurlandi.
- Leiðbeiningar:
  - Ef fólk finnur fyrir óþægindum er mælt með að halda sig innandyra, loka gluggum, auka kyndingu og slökkva á loftræstingu. Gott er að lofta vel út þegar loftgæði eru góð. Tafla um viðbrögð við loftmengun hefur verið birt á vef Umhverfisstofnunar www.ust.is. Hægt er að fylgjast með mælingum á loftgæðum á síðunni www.loftgaedi.is Veðurstofan birtir textaspár á vef sínum og viðvaranir eftir því sem aðstæður breytast.
  - Tilmæli og leiðbeiningar frá Sóttvarnalækni og Umhverfisstofnun má finna á heimasíðum stofnananna. www.ust.is og www.landlaeknir.is
  - Veðurstofan birtir spár um útbreiðslu brennisteinstvöldis á vefnum www.vedur.is en þær eru einnig lesnar með veðurfregnum. Einnig verður leitast við að koma spánum til skila í sjónvarpsveðurfréttum.
  - Umhverfisstofnun kannar möguleika á því að fá fleiri mæla til landsins svo betur megi fylgjast með gosmengun frá eldgosinu.
  - Hægt er að senda inn fyrirspurnir og upplýsingar til Umhverfisstofnunar vegna loftmengunar á netfangið gos@ust.is. Umhverfisstofnun óskar sérstaklega eftir upplýsingum frá fólki sem hefur lent í háum styrk; hvar það var statt, tímasetningu, lýsingum á gasmekki, eins og lit og skyggni, og lýsingum á áhrifum (sviði í augum o.s.frv.).
- Þrjú möguleikar eru taldir líklegastir um framvindu:
  - Gosið í Holuhrauni fjarar út og öskjusig í Bárðarbungu hættir.
  - Stórt öskjusig í Bárðarbungu. Gos í Holuhrauni verður langvinnt eða vex. Mögulegt er að sprungan lengist til suðurs inn undir Dyngjujökul og valdi jökulhlaupum og gjóskufalli. Einnig er mögulegt að sprungur opnast annars staðar undir jöklinum.
  - Stórt öskjusig í Bárðarbungu og gos í öskjubroti. Slíkt gos gæti brætt mikinn ís og valdið verulegu jökulhlaupi. Öskufall gæti orðið nokkurt.

Ekki er hægt að útiloka aðrar sviðsmyndir.

Frá Veðurstofu Íslands:
- Litakóði fyrir flug er áfram appelsínugulur fyrir Bárðarbungu.

Ríkislögreglustjórinn almannavarnadeild www.almannavarnir.is www.avd.is Twitter: [@almannavarnir](https://twitter.com/almannavarnir)